

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egyen szám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok, és egyesületek, melyeknek tagjai egyenként előfizetnek 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdivásárhelyi) intézendők.

Kiadó hivatal: K. Vásárhelyt az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová hirdetések és előfizetési pénzek küldendők.

Junktim.

A hivatottak és hivatlanok egész légiója egy új jelszóval dobálódzik, melyet csak kevesen értenek, ritkán indokolnak és mégis sokan hangoztatnak. Ehhez hasonló Szilveszter-éjjel Németország északi vidékein történik, mikor farsangi tréfás mondásokkal s érthetetlen idegen szavakkal üdvözlük egymást az emberek. Nálunk sem ujeszten lő napját, sem huszagyó keddet nem várják be, hanem kárikula közepén bohóczruhába öltöznek és „junktim” szóval köszöntik egymást.

Gróf Badeni osztrák miniszterelnök hozta forgalomba a junktimot, mert az állítólagos engedmények fejében, melyeket a kereskedelmi szerződés megújításánál Magyarországnak kényszerből tennie kellett, a kvótát kívánja felemelni, melynek segítségével reményli a kiegyezési törvényeket az osztrák reichsrathban keresztülvinni. Ezzel szemben báró Bánffy az az álláspontja, hogy a vám és kereskedelmi szövetséget és az annak keretében Magyarország részéről elért előnyöket Sándor Braila 5. rekompenzáció tárgyává ri Ferenczné Bpest. szerződés előnyeit nem rest 4 sz. Dr. Ján. bad a másik részen való Mihályné Brassó kiegyenlíteni. A mit Ma-

gyarország a tárgyalások alatt követelt és elért, azt az eddigi visszásságok alapján követelnie és kivívnia kellett, ha a szerződés viszonyt egyáltalán fenn akarják tartani. Báró Bánffy a kérdések összeolvasztásába nem egyezhetett bele és igaza volt. Az új vám és kereskedelmi szerződés előnyeit Magyarország részére minden körülmények közt és a kvóta esetleges felemelésére való tekintet nélkül meg kellett adni. Ennek az ára a szerződés viszony megújítása volt. Még egy árt nem akar báró Bánffy fizetni.

Most azonban a magyar ellenzék bölcsei lépnek sorompóba gróf Badeni mellett. Az egyik követeli a junktimot, mert állítólag így rendelik az 1867. törvények; a másik meg követeli, daczára annak, hogy a 67-es törvényekben nincs szó róla. Még Badeni a kiegyezési törvényeket kvótából akarja függővé tenni, a magyar ellenzék a kvótát teszi függővé a kiegyezési törvényektől és hozzájárul egy oly kérdésnek az elvadásához, melyet a szerződő felek legjobb egyetértésével kellene megoldani. Minden józan ember megértheti, hogy e két kérdést külön kell tárgyalni, és hogy báró Bánffy álláspontja az egyedül helyes. Mert a kereskedel-

mi szerződést meg is lehet ujitani, nem is, de a kvótát okvetlen meg kell állapítani. A külön vámterület sem teszi feleslegessé a kvóta megállapítását és azt a helyzetet, melybe a magyar ellenzék jutott, a tényállás tüzetes vizsgálata után hazafiatlannak, a hazára vészesnek kell megjelölnünk. A helyzet ugyan-is ez:

A király kívánja a vám- és kereskedelmi szerződés megújítását a dualizmus és az általa kormányzott államok politikai egysége és ereje érdekében. Ez irányban báró Bánffy kötelezettségeket vállalt, melyek ahhoz a feltételhez voltak kötve, hogy Magyarország megkapja az eddig kivított kereskedelmi politikai előnyöket. Hasonló nyilatkozatot tett báró Bánffy és Lukács pénzügyminiszter is a képviselőházban.

És ime gróf Badeni a magyar kvóta felemelését követeli és junktimot az eddig elkülönített két kérdés között. Gróf Badeni azt akarja, hogy Magyarország emelje fel a kvótát, mert az ultima ratio, a király döntőszava, okvetlen a status quo ideiglenes fentartását jelentené. Báró Bánffy a kvóta felemelésébe nem egyezhetik és a király döntésére bizza az ügyet, ha a parlamentek nem

TÁRGZA.

Otthon.

Írta: VÉRTESY GYULA.

Csalódik, aki azt hiszi, hogy a hazugságra való hajlandóság nincs az embernek a természetében. Nagyon is benne van. Annyira benne van, hogy ha másnak nem füllenthetünk, hát füllentünk magunknak.

Valahányszor hazafelé készülődöm, mindig az az hazug gondolattal táplálom a lelkemet, hogy az én szegény jó anyámat akarom meglátogatni, annak akarok egy pár vidám napot szerezni. S már napokkal hazautazásom előtt úgy beleélem magam ebbe a lelkemnek különben igen jól eső s engemet egészen büszkévé tevő hazugságba, hogy majd bemagam is elhiszem, hogy a dolog valóban úgy van, hogy én az ő kedvéért megyek haza. S önmagam számára a lehető leggaládabbul hízlekedő szellemben állítom ki a háladatossági bizonyítványt.

Jó fiu vagy, jó szívű derék fiú, akit az egyetlen gyönyörűség jó órákat szerezni az édes anyjának, ennek a szegény öreg asszonynak, akit immáron az élet ezernyi csapása közepete az az egy gondolat vigasztal meg igazán, hogy a fia, egyedüli támasza, egyedüli reménysége, igazán nagyon szereti.

A fia, aza jó fia, aki azt az egy pár napi szabadságidejét is, ami a mindennapi nehéz munka kinos esztendeje után, jutalomképpen kijár neki, ott tölti el mellette, sütkérezve szerető szíve melegében s közbe-közbe hallgatva végnélküli óriási nagy panaszait élete folyamának jelentéktelen, de neki túl nagy mértékben fájó zökkenései fölött, amelyeket nekem

kell végig hallgatnom, mert olyan szegény asszonynak mint ő, akit az ág is huz, a kit mindenki csak bánt, egész éven át egyedüli biztatója, reménysége fia, aki majd haza jön, meghallgatja a panaszait és tesz minden bajáról.

Szegény, mintha csak naplót vezetett volna az esztendő minden napjáról, olyan pontosan sorolja el a rajta megessett sérelmeket.

A világért sem fedne ki egyet is. Mindjárt az ujesztendő első napján gorombáskodott vele a levélhordó. Máskor mindig „nagyságának” szolította akkor pedig „ténasszonyom” beszélgetett vele.

Persze, mert csak egy forint borra volt adtam neki, szegény apád ötöt is adott neki — de hát nem elég egy ilyen szegény özvegy asszonytól egy forint is, boldogult apád bizony többet adogatott neki. Kár volt. Igaz, hogy az apád legalább ur volt, ha el is költötte mindenét. Más is elkölti, oszt még nem lesz ur belőle, egy minutáig sem. Ott van Makrobecz Gábor, tudod fiacskám, hogy már nincs többje kétszáz holdacsakánál.

Epen ötven hold jut egy-egy leányra. Nem tudom, ki veszi el azt a négy esufjóságot a szép szemükért. És még hogy henezegnek most is. A Géza a minap, mikor meghallotta, hogy a hugodnak erősen udvarol a Berosey Géza (te fiacskám, mit gondolsz a Géza gyerekből nem is lenne rossz férj, persze most még gyerek, huszonnégy esztendővel nem szabad házasodni, az apád harmiezkettő volt, mikor hozzá mentem, én pedig tizenkilenc, mégis hozzávénültem, mikor meghalt is egészen legény volt, én meg vén asszony) hát azt pletykálta a hugodról, hogy már két év előtt szerelmes volt egy vadásztisztbe, tudod, mikor Beszterezén laktunk, meg is mérgezte magát érte. Aztán meg, hogy egy színészbe volt szerelmes. Nó hát hallottál ilyet! Igaz

ugyan, én se maradtam adósa, mert mikor egyszer találkoztunk, hát úgy lehordtam, hogy egy garas ára szépség se maradt rajta — hanem ez nem elég. Neked mint férfinak kell fellépni.

És mindenféle apró-cseprő dologban, a mit szegény anyám amugy magyarosan már rég elintézett, nekem kell mint férfinak fellépni. De te nem is figyelsz ide! Oh jaj, hát már az sem törődik velem, az egyetlen támaszom ezen a világon, annak is hiába mondom el a bajomat. Persze, hogy akit az ember nem szeret, hát annak a panaszkodását nem szívesen hallja.

Természetesen ezen fentebbiek kizárólag abból az okból mondatnak el, hogy a rossz fiu átölje a panaszkodó édes anyját s míg áldott kezét s jószágos arezát végig eszokolja, elmondja neki, hogy meny nyire szereti őt. Ekkor azután megnyugszik, hanem azért fiacskájával elővéteti a ezeruzát és sorba leiratja vele orvoslásra váró sérelmeit.

Tudom én azt, fiacskám, hogy az ilyen urfiacskának sek boldog dolgon jár az esze, hát könnyen elfeledi a komoly dolgot. Ambátor én erősen hiszem, hogy a te lelked még tiszta és semmi olyan bűnös ostobaság nincs benne, a mi megzavarhatná az eszedet. Felteszem a fiamról, hogy ilyen. Ha szerelmes lesz valami tisztességes leányba, hát el is veszi. Punktum. A többi dolog ostobaság. Holmi szerelmi halandokon csak nem jár az eszed?

És az immáron egynehány ősz hajszálát is gondosan rejtgető harmincz éves fiacskának ki kell nyilatkoztatnia komolyan, hogy szerelmi kalandokon nem jár még az esze.

(Vége köv.)

tudnának megegyezni. De a vám- és kereskedelmi szerződés megújítására vonatkozó ígéretét módjában van betartani és így a junktimra vonatkozó osztrák követelésnek már azért sem engedhet, mert az idő rövidsége miatt is el kell különíteni a két kérdést, hogy a vámszövetség felmondását el lehessen kerülni.

Ámde jó a magyar ellenzék és ránk gyújtja a saját házunkat, melyet eddig az ellenségünk nem tudott felgyújtani. Saját sorainkban verbuválja az osztrák miniszterelnök a magyar ügy árulóit és az ő álláspontjának védelmezőit. Junktim! kiáltja gróf Badeni báró Bánffy-nak és ez körülsáncolja magát a joggal és a törvénnyel. De „Junktim!” hangzik a tulajdon sorainkban is, melyek pedig hivatva lennének ama sánczok védelmére, nem pedig arra, hogy átpártolók legyenek, akik elárulják a saját hazájuk ügyét csak azért, hogy a kormánynak kellemetlenkedjenek. — Igazán szomorú farsangi tréfa!

„P. C.”

A gazdák.

A gazdák most végzik legszorgosabb munkájukat: aratnak. Mindazonáltal úgy képzeljük: el fogják olvasni e sorokat, mikor róluk írunk és előljárójában nem bókkönt, de a valóságnak hiven kijelentjük, hogy a mezőgazdálkodásból boldoguló országban övék a legjelentősebb munka és a köznek legnagyobb terhe.

Nálunk, a hol a kereskedelem és ipar csak belső fogyasztásig üzemel, minden boldogulását a gazdától várja, de kulturális és a jogállam más költségei is a gazda osztály terhére képezik. Adórendszerünk is a föld megadóztatásában merül ki, mert iparunkat prémiumokkal kellett istápolni. Hiszen nálunk gyáripár állami kedvezmények, szállítási refakeziák nélkül el sem képzelhető. Az államnak a semmiből kellett ipart teremteni: nem ment ez másként!

A kisipar helyzete amugy is szánandó, a 10 %-os kereseti adó alatt nyög a kisipar.

Az érdekek minden vonalon kielégítése nem képzelhető a magyar gazdaosztály érdekeinek ellentétével, mert a nemzet vagyoni erejét a magyar föld adja.

De nem elméleti nagy kérdések fejtegetése ez nálunk, sem az egyoldalú agrarius irány dicsőítése. Valljuk, hogy a mi nemzeti törekvéseinknek nem lenne nagyobb balfogása, mintha egyoldalú irányzatok akarnak az egyetemes fejlődés elébe állni.

Felszólalásunknak aktualitást az az aggodás ad, mit a gazdák e napokban szenvednek. Nem lehetne a szövetekezéssel az időjárással való va banque-t győriteni, nem lehetne-e a magyar gazdaosztálynak hatékonyabb érdekképviseléssel bírni?

Dicsőréttel hajlunk meg egy-egy gazdasági egyesület munkássága előtt, de fakadtak-e ezen munkásság nyomában sikerek?

Miért van az, hogy szervezettebb módon a gazdák egyesületileg nem törekednek a sürgős gazdasági reformoknak közvéleményt szerezni.

Miért van, hogy akezióhiányban leledzik nálunk minden önkénytelen alakult társulás s mért van, hogy a közigazgatási keretben az államélet minden ágának van szakbeli referense, gondozója; egyedül a közzgazdaság senyved, mert a díjtalan közzgazdasági előadó látja el e legfontosabb ágat, melyből az állam él és boldogul.

Nagyon sok miéttel lehetne fölvenni, melyek mind arra jók, hogy egyáltalán felelet nélkül hagyatván, előttünk legyen a meztelen igazság: a mi gazdasági érdekképviselőink erőtlen s újra szervezést, bővítést, kiépítést kíván.

A szervezethez legyen ereje ne csak sopánkodni, de tenni. Ha öt tényleg rontja a bőrze, a romániai buza, a gyári vállalatok praemia, a védvámok, vagy más vámpolitika: legyen szavának su-

lya, ha ellene latba veti. Sőt elsőbben is: a s gits magadon, az isten is megsegít elvének a gazdaosztálynál való győzelmeért kell óhajításunkat kifejeznünk s lehet is tenni sokat az anyagi boldogulás terén, ha őszintén akarunk érte tenni, ha szövetkeznünk s a gazdaosztály társadalmi tevékenysége sorakozik a mezőgazdasági bajok leküzdésére.

A gazdaosztály a föld, ök adják az ország erőforrását. Legyenek tudatában, hogy rájuk néz a legnehezebb feladat a most mutatkozó mezőgazdasági válságot úgy megharcolni, hogy minél kevésbé vegye azt észre, a sokféle kulturális áldozat.

Ujdonságok.

— **Milyen időnk lesz?** A budapesti meteorológiai intézet távirati tudósítása szerint a közlebbi napokban változón felhős és enyhe idő várható.

— **A honvédség köréből.** A király Hild Gyula altábornagyot a kolozsvári és Say Viktor altábornagyot a székesfehérvári honvédkerület parancsnokságától felmentette. Mindkét altábornagy egészségi okokból már hosszabb ideje szabadságon van. Hild helyett Palkovics József vezérőrnagyot, a 74. honvédgyalogdandár parancsnokát nevezték ki a kolozsvári honvédkerület parancsnokának, Say Viktor parancsnoki állását pedig Kránitz János vezérőrnaggyal, a honvédelmi minisztérium második ügyosztályának vezetőjével töltötték be.

— **Időjárásunk.** Mindenütt volt az országban eső s némely helyeken sok is, s csupán nálunk, az esők hazájában, nem volt. Ugy látszik, hogy a felhők mind kiürülve érkeznek mihozzánk s mi maradunk a mindeonapi reménységgel, hogy tán vége lesz e kétségbeejtő szárazságnak.

— **Anyakönyvi statisztika.** K.-vásárhelytől az elmúlt július havában 14 egyén született s 6 egyén halt meg. Házasság 4 kötöttet.

— **Matinéé.** A K.-vásárhelyi szünidőző tanuló ifjuság e hó 23-án, vasárnap matinéét rendez az Unió-kerti szinkörben „Szegény tanulókat segélyező alapja” javára. Remélhető, hogy ezen alap ebben az évben az ezer forintot elérí és így ennek kamatából már a következő tanévben segélyezhető lesz egy, esetleg két szegénysorsu jó tanuló. A matinéé programja még véglegesen nincs megállítva, mihielt meglesz, e lapban közöltetni fog. Szerepelni fog egy nő és egy vegyeskar, melynek vezetését Makkai Dániel ev. ref. énekvezér volt szíves elvállalni.

— **Elismerést a valódi érdemnek!** A mint K.-Vásárhely s Háromszék majdnem minden lakója előtt ismeretes, — szentkatolnai Bakk Endre Fer. József. r. lavagja, K.-Vásárhely, — az ottani Janesó- és más több régi családok multja, Háromszék dicső önvédelmi harezáról, egy a ki csak olvasta, mindenki által dicsért jeles könyvet adott ki 400 példányban. Miből még csak felerész jutott a tisztelt olvasóközönség kezébe. Kézdi-Vásárhely lakói — s a jelzett műben felemlített minden családbélieknek becsületbeli szent költelme: hogy közölök a legszögényebb is megszerezze e nevezetes művet! Ára 2 frt. Kapható: szentkatolnai Bakk Endre Fer. József. r. lovagjánál Vizaknán és ifj. Janesó Mózes könyvnyomdájánál. — Kegyes olvasó! hány-szor dobunk ki haszontalan mulatság, vagy egyéb másra 2 frtot, a miből se testileg, se lelkileg semmi hasznunk! És sajnálvaánk egy ily derék történelmi műért 2 frtot áldozni, melyben városunk s családaink kegyeletes multját a szerző nagy fáradság, áldozatkézség s oly elismert szakértelemmel felderítette s megörökítette! Vajjon nem köteleme mindenkinek utódai részére azt megszerezni! Te Kézdi-Vásárhely, ősi kis város! mely hi res voltál mindig áldozatkézségedről; — mutasd meg, hogy az érdemet elismerni, a dicső mult felderítésében s megörökítésében nemesen fáradozást méltányolni tudod!... Mutasd meg, hogy kebledben van 200 ember, a ki a te ezimeredet, jeleseidet a világgal megismertető helytt kinyomtatott derék művet megszerezni tudja. Egy hazafi!...*)

*) Honi lapjaink kéretnek tisztelettel e pár sorok szíves közlésére!

— **Nyári táncmulatság.** A Kézdi-Vásárhelyi szünidőző tanuló ifjuság nyári táncmulatságára javába folynak a készülődések. A vidékre már székküldte a rendezőség a meghívókat, a városiakat pedig e napokban hordják el, az előbbi évek szokása szerint, maguk a rendezők, hogy ez által annál nagyobb sikert biztosítsanak a mulatságnak. A meghívó szövege, mely vágatlan szélű, merített fehér papírra van nyomva, így hangzik: „Meghívó a Kézdi-Vásárhelyi szünidőző tanuló ifjuság által Szegénytanulókat segélyező alapja gyarapítására Kézdi-Vásárhelyt 1896 évi augusztus hó 15-én, szombaton Erdélyi Károly polg. iskolai igazgató ur tiszteletbeli elnöksége alatt az Unió kerti szinkörben rendezendő nyári táncmulatságra. Kezdeté délután 5 órakor. Személyjegy 2 korona. Családijegy 5 korona. Felülfizetéseket köszönettel fogad s hiárpilag nyugtatványoz a rendező bizottság. Jegyek előre válthatók Fejér Antal, Ifj. Dávid István és Török Bálint urak üzletében.”

— **Székely iparosok alkalmazása.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter Háromszék vármegye főispánjához a következő értesítést küldötte: Nagyméltóságú főispán ur! 1891. évi apr. hó 18-án 9616. sz. a. kelt rendeletem kapcsán értesitem Nagyméltóságodat, hogy a magyar államvasutak gépgyára és a diósgyőri m. kir. vas-és acélgépgyár felügyelő bizottságának hozzám f. évi jun. hó 23-án 16889. sz. a. felterjesztett jelentése szerint f. évi máj. hó 15-ike óta székely vidéki munkás sem a budapesti gépgyárba, sem a diósgyőri gyárba nem vétetett fel. A budapesti gépgyárba a jövő hónapban több ügyes vasgyalus, vésős és marós lesz felvehető. Egyben felhívom Nagyméltóságodat, hogy a szükségesekeket a szokott módon közzétéve a fölvetélt folyamodók érdekében nevezett gyárak felügyelő bizottságát közvetlenül keresse meg. Fogadja Nagyméltóságod kiváló tisztelettel őszinte nyilváníását. Budapest, 1896. jul. 13-án. A miniszter megbízásából: Kvassay, s. k., miniszteri tanácsos.

— **Julius hónap idegenforgalma.** Budapest július havi idegenforgalma szintén óriási volt. Julius hónapban a vasutakon összesen 529,439 idegen érkezett a fővárosba. Ha ehhez hozzászámítjuk a hajón és más közlekedési alkalmatosságon érkezett idegenek számát, a mely közel százezer volt, úgy az idegenek száma jóval meghaladta a hatszázezeret. A vasutakon legfőbbben jöttek 6-ikán (21,036), 13-ikán (19,702) és 27, 28-án (19,000) fölül. Az elutazók száma júliusban 521,926 volt.

— **Turisták gyűlése.** A hazai turista-egyesületek közös céljaik érdekében való hathatósabb és eredménydusabb munkálkodhatás végett egyöntű eljárást óhajtván követni, ennek mikénti megvalósítását megvitatandó f. évi augusztus hó 19-én Budapesten Országos Turista Kongresszust tartanak.

— **Szállítás.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara az érdekelt tudomására hozza, hogy a marosvásárhelyi kir. ítélő tábla, kir. törvényszék, járásbírószág és kir. ügyészség hivatalos, illetve fogház helyiségeinek fűtésére az 1897 évre összesen 891,02 köbméter száraz hasábos bükk-, vagy gertyánfa szükségeltetvén, annak biztosítására folyó évi szeptember 24-ik napján d. e. 10 órára árlejtés tűzetett ki. Az árlejtés a marosvásárhelyi kir. ítélő táblai elnöki irodában tartatik meg. Az árlejtők 150 forint, azaz egyszázötven forint bánatpénz tartoznak az árlejtéskor előre az árlejtő biztos kezébe letenni. Az árlejtési feltételek a kir. ítélő táblai elnöki irodában megtekinthetők.

— **Vasuti szállítások** a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara az érdekelt tudomására hozza, hogy a bulgár vasuti minisztérium 1896 évi augusztus hó 13-ára árlejtést hirdetett az alant felsorolt tárgyak szállítására 1865.49 tonna vasuti sín 363.49 tonna heveder, alátétlap csavarok és szuszgek, 162.25 tonna más minőségű heveder 209 tonna más minőségű alátétlap és 99.31 tonna harmadik minőségű alátétlap. Az árlejtési hirdetések ugy a m. kereskedelmi, muzeum tudakozó irodájában mint az említett minisztériumban mindenkor megtekinthetők.

— **Szállítás.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja, hogy a marosvásárhelyi kir. ügyészség felügyelete alatti fogházak részére az 1897 évre beszerzendő némely fogházszerelvényi tárgyak, világítási és tisztaság fentartási anyagok, u. m. fűrészek fűrészeszálak, kenőzsir, fenyőmag, fe-

nyüköröm, mosó-szappan stb. biztosítása tekintetéből 1896 szeptember hó 1-én d. e. 9 órakor a nevezett kir. ügyészség irodájában árlejtés és zárt ajánlati tárgyalás tartatik. A feltételek, valamint az árlejtés tárgyainak részletezése, s a valószínű szükséglet kimutatása ugyanott a hivatalos órák alatt mindig megtekinthetők. A tárgyalásban résztvevők által leteendő bánatpénz 50 forintban állapították meg. Írásbeli ajánlatok lepecsételve a bánatpénz melléklésével legkésőbb a tárgyalásra fennebb kitűztött óráig nyújthatók be a kir. ügyészséghez.

— **Vasuti szállítások.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara az érdekelteknek tudomására hozza, hogy a m. kir. államvasutak igazgatósága a jövő 1897 évben, esetleg 3 éven át szükséges fém, acél és vasnemű anyagok szállítására pályázatot hirdet. Pályázati határidő folyó évi augusztus hó 25-ikének déli 12 órája. A feltételek a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara irodájában megtekinthetők.

— **Sztambulov sirja felrobbantva.** Sztambulov sirját ezelőtt két héttel szentelték fel és szép művi síremlékek látták el. Tegnapi ismeretlen merénylők ezt a síremléket eltávolították és a sirt dinamittal felrobbantották. A sirban még négy felrobbantatlan bombát találtak. A koporsó sértetlen maradt.

— **Apagyilkos leány.** Durándon a Lingsch-házaspár örökös perpatvarban élt egymás közt, a mely nem ritkán heves összekocczanásokra is adott alkalmat. Így történt ez jul. 27-én is. Midőn a férj részegen hazatért a kocsmából, a különben is folytonosan házsártoskodó asszony ismét belekötött férjébe, iszákossága miatt szemrehányásokkal illette. Ez a férfit annyira dühbe hozta, hogy fölkapott egy baltát és felesége felé rohant, hogy agyonsújtja. De ez saját vesztét okozta. A válságos pillanatban t. i. Amália nevű 17 éves leány hirtelen közbevetette magát és a baltát atyja kezéből kicsavarta s oly súlyos csapást mért annak fejére, hogy vértől elborítva, összerogyott. A halálasztott Lingsch János másnap nehéz sérülésébe belehalt; a gyilkos leányt átadták a löseki kir. ügyészségnek.

— **Chicagóból Budapestre gyalog.** Hónapokkal ezelőtt volt szó róla, hogy Királyi Pálamerikai magyar újságíró fogadásból gyalog akar eljutni Chicagóból Budapestre. Vállalkozó kollegánk komolyan vette a dolgot s már közel is van céljához. Május 18-án indult el Chicagóból s tegnap érkezett Bécsbe, a honnan még aznap este tovább gyalogolt Budapest felé. Az ország nagyobb városaiban felolvasásokat akar tartani az amerikai magyar kivándorlók nyomorúságáról.

— **Boszorkányégetés Csesorán.** Egy vidéki újságban olvassuk a következő borzalmas történetet: Resica közelében Csesora község határán élt egy cigányasszony, a kit Annuska néven ismertek a vidéken. A babonás nép seregüstül zárandokolt ehhez az asszonyhoz, a ki mindenkinek megjósolta a jövődjét. De akadtak ellenségei is. Valahányszor megbetegedett egy állat a faluban, valahányszor zivatar és égháboru dult, csak őt okozták boszorkányságért. Ellenségeinek száma utóbb annyira felszaporodott, hogy majdnem minden házban volt egy. Ezek összebészéltek, hogy a vén asszonyt elpusztítsák. Meg is tették. Meglestek a cigányasszonyt, megkötözték és a közeli erdőbe hengerített petróleumos hordóba dobták s jó sok ideig áztatták. Mikor a ruhája tele szíva volt kőolajjal, kibúzták a hordóból, egy fához kötötték és alatta felgyújtották az oda rakott máglyát. Az arra portyázó esendőrök borzadva látták az asszonyt csak csontharadványait. A vizsgálatot megindították és a bűnösök közül már is letartóztattak néhányat.

— **Rablótámadás a Nagymező-utczában.** Hallatlan rablótámadás történt a fővárosban fényos nappal Terézváros egyik legélénkebb forgalmu utcájában. Schlauch Antal úgynök ma délelőtt a Nagymező-utczában járt, midőn egy fiatal suhanecz megállította, hogy tőle tüzet kérjen. Mialatt az úgynök szivarját feléje nyújtotta, a suhanecz odakapott óraláncához s azt kitépte mellényéből. Schlauch erre torkon ragadta a vakmerő rablót, de az egy erős lökéssel félretaszította és futásnak eredt. A járőrelők vették üldözőbe s hosszas hajszu után letartóztatva, átadták egy rendőrnek, ki bekísérte a kerületi ka-

pitánysághoz. A rendőrfogalmazónak azután elmondotta, hogy ő Hochberger Dezső 19 éves foglalkozás nélküli órásságod. Mikor megkérdeztek, hogy miért akart rabolni, azt felelte, hogy a nagy forráságban megszomjazott és valami szeszes italt akart inni. Kihallgatás után, lezárták a kerületi kapitányság börtönébe.

— **Fa-anyagok szállítása.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja, hogy a m. kir. államvasutak Budapest balparti üzletvezetősége részére szükséges faanyagok szállítása iránt kibocsátott pályázati hirdetményt az érdekeltek a kamara irodájában megtekinthetik. Pályázati határidő augusztus hó 17-ike.

Hasznos tudnivalók.

Jó szurok-keverék boros üvegekre. Ha boros üvegeket akarunk légmentesen elzární, akkor a rendes dugón kívül még szurokkal is be kell vonni az üveg száját. Erre nézve azonban nem egészen alkalmas a közönséges szurok; hanem igenis a következő keverék: 600 gramm fehér szurok, 650 gramm kolofónium és 250 gram viasz. Ezen anyagokat lassu tűzön megolvastjuk s midőn máregész egyenmő tömeggé lett, akkor a bedugaszolt üveg nyakát belemártjuk s benne megforgatjuk. Az üveg nyakát azonban szárazra és tisztára meg kell dörzsölni.

Fényes vaseszközök megóvása a rozsdától. A fényes vasszerszámok, kivált, ha folytonos használatban ninesenek, igen könnyen rozsdát kapnak, amit aztán nehezebb letisztítani. Hogy tehát a megrozsdásodást elkerüljük, a következőképen járjunk el: Keverjük esont-olaj közé egy kevés petróleumot melyet egy gypot ronggyal fölítatva, ezen ronggyal dörzsöljük be a vaseszközt, midőn azt egy darabig nem szándékozunk használni; előbb azonban egy száraz ronggyal törölgesük tisztára a vastárgyat. Ha már a rozsdá belekapott volna a vasba, akkor törjünk porrá egy kis darab korzsa-követ, hintsük be azzal az olajos rongyot s ugy folytassuk a dörzsölést, míg csak a rozsdafolt ki nem kopott.

A viaszmosoly irtása. Minden méhészt tudja, hogy mennyi baj van a viaszmosollyal, melyek ellen alig lehet teljes sikerrel védekezni. Egy kitűnő német méhészt a molypok ellen a következő eljárást ajánlja: valamely ócska vasedényben eczet-szeszt kell önteni s ezt leállítani a lépszekrénybe lépek alá s a folyadékba még pár darab vasat is tenni. Így olyan gázok fejlődnek ki, melyek miatt ugy a viaszmosoly mint a petéi is elpusztulnak. Önként következik, hogy ez alkalommal a lépszekrény ajtaját jól el kell zární, hogy a fejlődő gázok el ne illanjanak. Természetes, hogy ezen eljárás olyan kaptakokban, amelyekben élő méhek vannak, egyáltalában nem alkalmazható, mert a méhek is elpusztulnának.

Apróságok.

Gyermekész.

Lili: Néze csak papa, a cserebogár meghalt.
Papa: Oh, csak tettei magát. Ravasz állat.
Lili: Csak nem akar új kalapot?

Röviden.

Önkéntes káplár: Lakatos István, maga nem hatol be a dolog lényegébe, kissé nehézkes a felfogása és a magyarázat mibenlétével nines tisztában.
Örmester: Ugyan mondja csak neki röviden: Maga birka!

Tudós kutya.

Impressárió: Uraim és hölgyeim! bámulják e tudós uszkárt: tud könyvből olvasni.

— Közönség: Halljuk hát!
Impressárió: Olvasni tud... de beszélni nem tud.

— Férj: Hova lett a pálinka ebből a palackból?

— Feleség: Én ittam meg! Nem tűröm a szeszes italokat a háznál.

Az óvatos bíró.

Két hirhedi rablót mentett fel Carkov irlandi városban az esküdtszék bizonyítékok hiánya miatt. Az ülés befejezése után az elnök következő utasítást adott a börtönőrnek:

— Kérem, ezt a két uri embert csak este hét órakor bocsássa szabadon, mert ötkor falusi börtömkomra szándékozom utazni s legalább két órai előnyt szeretnék.

A kivégzés napjának reggelén a börtönőr megkérdezi az elítéltet, hogy mit ohajt reggelizni.

— Baraczkot szeretnék.

— Baraczkot? hisz még a gyümölcs csak most virágzik.

— Hát akkor várakozom, míg megérik.

Piros vagy kék.

— Mit gondolsz, Boris, a piros vagy a kék szín illik nekem jobban?

— Tudod, Erzsi, a piros színhez halvány az arcod, a kék határozottan jobban illik hozzád.

Akkor hát nem segíthetek, a piros hajtókás esendőrnök kosarat kell adnom és a kék ruhás dragonyoshoz megyek nél. Mindkettő megkérte kezemet.

Czinikus.

Az asszony (a tenger partján ábrándozva): nézd csak, mint csokolóznak a habok, mintha soha sem elégnének meg!

A férj: Ostoba beszéd! Hisz mindig más hullámok jönnek.

Elhibázott bók.

— Uram, az ön leánya bámulatosan játszsza a skálákat!

— Boesánat, a szolgáló törülgeti a billentyűket!

Szerencsétlenség színhelye.

Az utas a vonatvezetőhöz: Mondja meg, miért fűtül a vonat ezen az állomáson mindig oly iszonyatosan?

A vonatvezető: A vonatvezetőnk ezen az állomáson ismerkedett meg a feleségével.

A legidősebbik.

— Akarja-e egyik leányomat nélkül venni?

— Nagyon szívesen, uram.

— A legifjabbik 50.000 frt hozományt kap, a második 100.000-et, a legidősebbik pedig 150 ezeret.

— Mondja kérem, ninesen önnek még ennél idősebb leánya?

Nyiltér*)

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi szer ellenállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 25 év óta megbízható, fájdalomcsillapító, bedörzölésként alkalmazhatók köszvények, ízületi betegségek és meghűléseknél és az orvosok által bedörzölősekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyártója Horgony-Liniment elnevezés alatt nem tudos szer, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegekben árban majdnem minden gyógyszerboltban kapható; főaktár: Török József gyógyszerész Budapest. Bevásárlás alkalmával igen óvatosan legyünk, mert több kisebbbörteki utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, azaz a kir. akadémiai miniszter, Budapest (Thüringia).

*)E reval alatt közzétett: a vállal felelősséget a szerk.

H I R D E T É S E K.

Pontos kiszolgálás.

TURÓCZI A. BÉLA
könyvkötő és diszműkészítő üzlete
Kézdi-Vásárhely, posta utca 14. sz.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudására hozni, hogy Kézdi-Vásárhelyt a posta hivatal szomszédságában „könyvkötő és diszmű készítő” üzletet nyitottam.

Elvállalok minden szakmába vágó munka megkésztését a fűzéstől kezdve a diszkótésig, vászon-, bőr-, bársony és selyem kötéseket. — Névnapi és alkalmi ajándékok elkészítését u. m. kesztyű, zsebkendő, ékszerdobozokat és fényképereteket. — Mindennemű emlékkönyveket raktáron tartok.

Az ország különböző városaiban s leginkább a fővárosban szerzett tapasztalataim alapján, s mert a szakmamba vágó legújabb gépekkel rendeztem be üzletemet, abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy ezen műértő közönség igényeit képes leszek kielégíteni.

Főtörökvésem lesz szolid árut a lehető jutányos áron készíteni s hogy ezt tehessem, a nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérem.

K-Vásárhely, 1896. augusztus hó.

139. 1—3

M é r s é k e l t á r a k.

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitos-butor-raktárában
Kézdi-Vásárhelyt

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkált ruganyos szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy kanapé, 6 drb karosszék 100 frtól feljebb, ezenkívül mindenféle divány ottománok, faragott, tömören hajlitott faszékek és függőnytartók, tükrök, toleitt-asztalok, lószőr és tengerifü matrácok, és sodronyágybetétek galvanizált sodronyból, tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 frt.

Az üzethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.
(23 41—100)

Az anyakönyvvezetők részére előirt nádszékek és diványok jutányos áron kaphatók.

M. kir. államvasutak.

M E N E T R E N D.

BRASSÓ-BUDAPEST.

Ervényes 1896. máj. 1-től.

Ervényes 1896. máj. 1-től

Á l l o m á s o k	Vegyes vonat	Személy- vonat	Gyors- vonat	Á l l o m á s o k	Vegyes vonat	Személy- vonat	Gyors- vonat
Brassó (vendéglő)	regg. 5.08	este 7.48	d. u. 2.45	Medgyes	regg. 10.55	éjjel 12.45	
Botfalva	5.39	8.03		Kis-Kapus (vend., elág. Szab. felé)	11.14	1.01	
Földvár	5.58	8.12		ind. 11.41	1.35		
Mogyorós	6.17	8.47		Tövis (vend., elágazás Arad felé)	d. u. 1.29	3.06	este 7.59
Apáca	6.36	9.01		ind. 1.55	3.38	8.06	
Köpecz	6.55	9.19		ind. 2.17	3.59		
Agostonfalva	7.02	9.25		Nagy-Enyed	ind. 2.56	4.33	
Alsó-Rákos	7.19	9.41		Kocsárd (vend., elágazás Maros- Vásárhely felé)	3.06	4.43	
Homoród	7.45	10.03		ind. 3.37	5.12		
Kacsa	8.02	10.16		Gyéres (elágazás Torda felé)	3.47	5.18	
Bene	8.23	10.36		ind. 5.24	regg. 6.45	10.45	
Erked	8.43	10.51		Kolozsvár (vendéglő)	este 6.13	7.00	11.01
Héjasfalva (elág. Udvarhely felé)	9.12	11.16		ind. 8.—	11.17	2.30	
Segesvár (vendéglő)	9.35	11.33		Nagy-Várad (vendéglő)	11.04	d. e. 11.32	2.37
	9.42	11.40		ind. 11.04	d. e. 11.32	2.37	
				Budapest	regg. 5.45	este 8.10	regg. 7.40

Kézdi-Vásárhely—brassói vasut.

	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	V. v.	Sz. v.
Kézdi-Vásárhely	4.56	délután 10.25	2.37	Brassó	5.20	reggel 8.50	délután 3.00
Imecsfalva	5.09	10.38	2.54	Szász-Hermány	5.34	9.09	3.14
Páva-Zabola	5.22	10.51	3.11	Prázmár	5.53	9.33	3.34
Kovácsna	5.38	11.08	3.43	Kökös	6.04	9.46	3.45
Barátos	5.55	11.24	4.08	Uzon	6.15	10.06	3.57
Nagy-Borosnyó	6.07	11.38	4.27	Kilyen	6.27	10.21	4.09
Eresztvény	6.24	11.55	4.48	Sepsi-Szentgyörgy	6.45	10.49	4.27
Sepsi-Szentgyörgy	6.54	d. u. 12.25	5.28	Eresztvény	7.07	11.17	4.49
Kilyen	7.02	12.33	5.38	Nagy-Borosnyó	7.24	11.47	5.07
Uzon	7.15	12.46	5.54	Barátos	7.45	12.16	5.28
Kökös	7.25	12.56	6.07	Kovácsna	8.08	12.48	5.46
Prázmár	7.45	1.16	6.34	Páva-Zabola	8.19	1.01	5.57
Szász-Hermány	8.01	1.32	6.54	Imecsfalva	8.31	1.19	6.09
Brassó	8.15	1.46	7.12	Kézdi-Vásárhely	8.45	1.37	este 6.23

Ny. Ifj. János Mózes Kézdi-Vásárhelyt.